

OBEC SVATÝ JAN POD SKALOU

Svatý Jan pod Skalou č.p. 6, 266 01 Beroun

Koncepce rodinné politiky obce Svatý Jan pod Skalou pro léta 2022 – 2027

I. Popis stavu

Obec Svatý Jan pod Skalou nemá vlastní školu nebo školku ani žádné zařízení systematicky pracující s dětmi. Počet trvale žijících obyvatel je aktuálně 200, během posledních několika let se zvolna zvyšuje. Klidná lokalita poblíž Prahy láká zejména seniory v důchodovém věku (pobývají velkou část roku na svých chatách, ale trvalé bydliště mají často jinde) a mladé rodiny s dětmi (trvalý pobyt). Komunita obyvatel obce je rozptýlena do třech vzájemně dosti různorodých místních částí ve vzdálenějších lokalitách odlišného charakteru. Spojení mezi místními částmi není z důvodu velice členitého terénu úplně komfortní. Výsledkem je, že lidé z různých částí obce nemají mnoho motivace ke vzájemnému setkávání. Děti ze Svatého Jana a Sedlce navštěvují spádovou ZŠ v Loděnici, Záhrabská je napojena na Vráž, kde mají školku a I. stupeň ZŠ. I tento fakt znesnadňuje setkávání a poznávání rodin. K setkávání a organizování komunitního života nejsou také ve všech místních částech srovnatelné podmínky:

- **SEDLCE** – Je na tom poměrně dobře. Obec zde má celkem rozsáhlé pozemky, na kterých je vybudováno hřiště pro malou kopanou, pro volejbal a také dětské hřiště s altánkem a lavičkami. Dětské hřiště je hojně využíváno místními, ale i náhodnými návštěvníky obce. Na volejbalovém hřišti se scházejí a hrají místní obyvatelé a konají se zde turnaje ve volejbalu i nohejbalu. Okolní louka dává dost příležitostí i k jiným formám sportu a rekreace. Momentálně zde žije 6 dětí ve věku 0 -9 let a 10 ve věku 10 – 19 let.
- **SVATÝ JAN** - Zde má obec velkou část svého majetku - dvě budovy (využívané jako obecní byty, úřad, muzeum, hotel a restaurace) a řadu pozemků, které ale jsou využívány především jako místní komunikace a parkoviště určené především pro návštěvníky obce. Pro komunitní využití nebo pro pořádání kulturních akcí tedy jsou využívány spíše objekty a pozemky ve vlastnictví Arcibiskupství pražského, Svatojánské koleje nebo Lesů ČR. Momentálně zde žijí 4 děti ve věku 0 -9 let a 9 ve věku 10 – 19 let.
- **ZÁHRABSKÁ** - Z hlediska obecního majetku je zde nejhorší situace, přestože zde nyní žije nevíce mladých rodin a trend počtu malých dětí je stoupající (momentálně 18 dětí ve věku 0 – 9 let a 6 ve věku 10 – 19 let). Rodiny s dětmi se zúčastňují akcí konaných obcí a také si rády pro děti organizují vlastní akce. Některé rodiny jsou zapojeny do činnosti lesních školek v okolí (Bubovice, Beroun, Trubská) a jsou zvyklé se podílet na přípravě a realizaci jejich programu.

Obec ve spolupráci s místními spolky a institucemi v průběhu celého roku pravidelně pořádá řadu kulturních a společenských akcí, kde mají příležitost se setkávat obyvatelé naší obce i obcí sousedních (hlavně Beroun-Hostim, Bubovice, Vráž, Srbsko a Tetín), ale chybí zde společná platforma pro neformální setkávání rodin s možností variabilního sezónně zaměřeného programu v průběhu celého roku.

OBEC SVATÝ JAN POD SKALOU

Svatý Jan pod Skalou č.p. 6, 266 01 Beroun

II. Subjekty působící v obci

Při organizování akcí pro širší veřejnost se obec inspiruje nebo přímo spolupracuje s těmito subjekty:

- **Svatojánská společnost.** Ve Sv. Janu je registrováno celkem 9 státem chráněných památek. V roce 1989 se všechny tyto památky nacházely ve značně havarijním stavu. Obec, která měla tehdy pouze 71 obyvatel, neměla ve svých finančních možnostech zdevastované památky opravit, nebo je alespoň zabezpečit před dalším poškozením. Z těchto důvodů byla příznivci tohoto místa v roce 1991 založena Svatojánská nadace, jejímž hlavním posláním bylo pomáhat opravovat a chránit svatojánské památky. Od roku 2001 se nadace přetransformovala Svatojánské společnosti, která se i nadále aktivně podílí na obnově svatojánských památek. Společnost se dále významně podílí na pořádání kulturních a společenských akcí v obci. Vlastní vydavatelskou činností se také věnuje propagaci tohoto místa. Od samého počátku úzce spolupracuje s obecním zastupitelstvem a dalšími institucemi v obci. Společnost zajišťuje průvodcovství ve Svatojánském kostele a jeskyni sv. Ivana a od roku 2012 je provozovatelem místního Svatojánského muzea.
- **Svatojánská kolej (Vyšší odborná pedagogická škola).** Škola vznikla v roce 1995 a jejím sídlem se stala budova bývalého benediktínského kláštera ve Svatém Janu pod Skalou. Zřizovatelem je Arcibiskupství pražské. Absolventy připravuje v tříletém denním a kombinovaném studiu nebo v třípůlletém studiu dálkovém v oboru samostatný učitel mateřské školy a samostatný pedagog volného času. Studentky denního studia i pedagogové se podílejí na přípravě místních společenských akcí a klášterní zahrada i prostory učeben jsou často využívány pro pořádání kurzů, kulturních akcí, besed a přednášek. Svatojánská kolej vlastní budovu bývalé fary, jejíž část na základě smlouvy využívá obec jako turistické informační středisko. Pořádají se zde také výstavy a přednášky. Činnost infocentra je výrazně intenzivnější od jara do podzimu, přes zimu je naopak utlumena.
- **Sbor dobrovolných hasičů.** V roce 2010 se podařilo obnovit Sbor dobrovolných hasičů Svätý Jan pod Skalou, který je organizační složkou Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Sbor je občanským sdružením působícím v oblasti požární ochrany. Jeho hlavním úkolem je preventivně výchovná činnost, odborná příprava, výchova mládeže, pořádání a účast na různých kulturních a sportovních akcích a v neposlední řadě také organizační a personální zabezpečení jednotky sboru dobrovolných hasičů. Tuto jednotku zřizuje obec jako svoji organizační jednotku na základě zákona o požární ochraně. Jednotka v současném stavu jedenácti členů má čtyři vyškolené strojníky, čtyři nositele dýchací techniky, zdravotníka, tři velitele družstev a velitele jednotky. Práce u hasičského sboru je službou občanům a jako takovou je ji třeba chápat. S úctou k práci, která má za cíl ochranu životů, zdraví a majetku občanů před požáry či jinými živelnými pohromami. SDH se pravidelně podílí na přípravě programu společenských akcí, jako je oslava dne dětí, pouť nebo rozsvícení vánočního stromu.
- **Společnost Barbora (skanzen Solvayovy lomy).** V roce 1993 se dalo dohromady několik kamarádů, kteří měli stejnou zálibu ve starých strojích a mašinkách. Rozhodli se zkultivovat starý svatojánský vápencový lom zvaný "Na Parapleti". Sdružení si dalo název "Společnost Barbora". Lom byl tehdy - 30 let po ukončení těžby - v zoufalém stavu. Velmi těžkou a tvrdou chlapeckou prací zde postupně "Barboráci" vybudovali "Skanzen těžby vápence v Českém krasu". Zakládající členové postupně získali další spřízněné duše a rok od roku se skanzen začal rozrůstat. Přes počáteční nedůvěru si citlivým budováním krásného těžebního skanzenu nakonec získali jak přízeň ochranářů přírody, tak i uznání místních obyvatel. V lomu byly opraveny staré budovy, zřízeny první expozice,

OBEC SVATÝ JAN POD SKALOU

Svatý Jan pod Skalou č.p. 6, 266 01 Beroun

položeny kolejnice a brzy na ně vyjely i první mašinky. Skanzen dnes nabízí ukázkou lomové úzkorozchodné dráhy, interiérovou i podzemní důlní expozici, ukázky staré lomové těžby a jiné zajímavosti. Kromě toho pořádá několikrát do roka oblíbené tematické akce typu "Den s netopýry" nebo "Rotující setrvačníky". Velkou slavností je vždy zahájení a ukončení turistické sezóny s tradičním defilé všech lomových mašinek. Pro "Barboráky" tím však rok nekončí. Naopak - začíná období tvrdé práce na nezbytné údržbě a dalším budování skanzenu. Skanzen Solvayovy lomy do Sv. Jana pod Skalou každoročně přiláká desetitisíce návštěvníků. Je velkým magnetem především pro rodiny s dětmi, pro které je svezení lomovým vláčkem neodolatelnou atrakcí.

III. Spolky a organizace v širším okolí

Spolky a instituce, jejichž je obec členem, nebo které působí v bezprostředním okolí:

- **Sdružení svatě Ludmily Tetín.** Sdružení bylo založeno koncem roku 2009 s hlavním úmyslem obnovy a rozvoje poutního místa Tetín, obnovy a údržby jeho historických památek – kostelů a objektu bývalé fary, případně dalších objektů a s tím souvisejících kulturních a společenských aktivit, jejichž stálým těžištěm je oživení historického sídla Tetín a jeho odkazu i pro širokou veřejnost, návštěvníky a turismus v regionu. V roce 2020 bylo na Tetíně otevřeno Komunitní centrum, které se významně podílí na organizování akcí a programů v této obci, která je s obcí Svätý Jan pod Skalou propojena řadou historických, přírodních, ale i aktuálních společenských pout. Akcí Sdružení se účastní také řada svatojánských obyvatel. První nosnou akcí Sdružení bylo duchovní oživení svatoludmilské pouti, zajištění důstojných bohoslužeb pro větší počet poutníků a organizace doprovodného programu. Postupně se přidal program pouti ke sv. Janu Nepomuckému, každoroční výstavy a například také pořádání pochodu Patera Karla Dvorského z Tetína do Svatého Jana u příležitosti Svatojánské pouti. Činnost Sdružení je vzorem podpory komunitně zaměřených akcí.
- **Bubocentrum (lesní školka Bubáček Bubovice).** Lesní školka Bubáček vznikla v roce 2016 z přesvědčení, že rodiče mají plnou odpovědnost za všestranný rozvoj svých dětí, a že častý a pravidelný pobyt dětí venku v přírodě, ve všech jejích podobách od jara do zimy, je pro jejich zdravý vývoj nenahraditelný. Zakladatelé školky vytvořili prostor pro děti své i svých přátel a pro rodiče s podobnými hodnotami. Cílem bylo vzbudit zájem dětí o přírodu a inspirovat je k šetrnému chování vůči ní. Pobyt ve zdravém, komunitním prostředí s malým počtem dětí rozdílného věku je cestou k naplnění individuálního přístupu k dítěti. Lesní školka Bubáček nabízí výchovně vzdělávací programy pro děti předškolního věku od tří let, které mají chuť trávit většinu svého volného času v kreativním, čistě přírodním prostředí. K dispozici je zázemí na louce Na Hrázi. Děti objevují okolí Bubovic, kde se podílí na vysazování keřů a stromů a snaží se tak vytvořit velkou přírodní zahradu. Děti z této školky mohou ve svém vzdělávání pokračovat ve svobodné škole Na křídlech, která funguje v zázemí bubovického sportovního letiště od roku 2020. Lesní školku Bubáček pravidelně navštěvují také děti ze Svatého Jana a vzniká tak propojení na aktivity v naší obci.
- **Destinační agentura Berounsko.** Berounsko je nádhernou destinací ve středních Čechách, která proslula turistickými cíli, jako jsou hrady Karlštejn a Křivoklát, Koněpruské jeskyně, Hamousův statek, lom Velká Amerika, Skryjská jezírka či poutní místa Tetín a Svätý Jan pod Skalou. Spousta dalších místa však zůstává neobjevena. A tak tu na turisty čeká romantické říční údolí Berounky, krásná příroda, řada vyhlídek a rozhleden, rozmanité památky, půvabné vesničky, živé tradice, dochovaná lidová architektura a mnohem více!

OBEC SVATÝ JAN POD SKALOU

Svatý Jan pod Skalou č.p. 6, 266 01 Beroun

Přijdou si zde na své milovníci historie, sportovci toužící po aktivním odpočinku, příznivci pěší turistiky, labužníci hledající gastro zážitky, rodiny s dětmi a všichni ti, kteří touží objevovat krásy naší země. Vždyť doma je přeci nejlépe!

- **Třesina z.s.** Spolek Třesina je nezisková organizace působící v oblasti ochrany přírody, krajiny a životního prostředí. Jejím hlavním cílem je ochrana a podpora biologické rozmanitosti ve vybraných lokalitách. Snaží se uskutečňovat taková opatření, která umožní přežití ohrožených druhů rostlin a živočichů, případně jejich návrat do míst, kde byly již vyhubeny. Základem přístupu jsou inovativní způsoby péče o krajinu, kterými ji spolek chce vrátit zpět do stavu, ve kterém se nacházela v době hospodaření tradičním způsobem. Využívá se zde například pastva primitivních plemen ovcí a koz, které jsou odolné a schopné prosperovat při celoroční pastvě v náročných podmínkách Českého krasu.

IV. Pravidelně pořádané akce

Svatý Jan ze všech stran – Již proběhlo pět ročníků této exkurze do běžně nenavštěvovaných lokalit v našem bezprostředním okolí. Exkurze bývá proložena odborným výkladem, zaměřeným na místní faunu a flóru s praktickými ukázkami nebo s přednáškou v sále hospůdky U Krobiána v Hostimi.

Den matek - pořádá obec, poslední roky ve spolupráci se Svatojánskou kolejí, setkání matek (s dětmi) s občerstvením a krátkým kulturním programem v prostorách kláštera nebo v místní restauraci.

Den dětí – většinou jej pořádá obec ve spolupráci s SDH a poslední dobou také se Svatojánskou kolejí v místním amfiteátru a v jeho okolí, součástí bývá plnění úloh na řadě stanovišť a poté vystoupení kouzelníka nebo divadélka. Vše obvykle končí táborákem v amfiteátru.

Úklidové akce – ve vsi mají tradici jarní brigády na úklidu okolí obce, kterých se zúčastňují také děti. Jde o zapojení do akce Uklidme Česko nebo o úklid a opravy turistických stezek organizované místními lidmi.

Svatojánská pouť – tradiční dvou až třídní akce s bohatým kulturním a společenským programem

Loučení s létem – koncem prázdnin bývá zvykem se sejít v amfiteátru u velkého ohně, většinou s hudebním vystoupením

Advent a Mikuláš – vzhledem k roztroušenosti obce do více místních částí už nepořádáme obchůzky Mikuláše s družinou po domácnostech, ale mikulášskou nadílku spojujeme do jedné společné akce s rozsvícením vánočního stromu a vánočními zpěvy na návsi. Osvědčila se kombinace odpolední venkovní akce s dílničkou v klášteře, kde si maminky s dětmi mohou pod odborným dohledem, zajištěným Svatojánskou kolejí, vyrobit vánoční ozdoby a dekorace, popřípadě se naučit koledu nebo říkadlo.

Koncerty v kostele – dlouhá tradice koncertů pořádaných Svatojánskou společností a jejich vysoká kvalita způsobují veliký zájem o tyto koncerty, zejména o vánoční koncerty nebo o vystoupení skupiny Hradišťan, v minulosti Spirituál Kvintet apod.

Místní si ale umí zorganizovat také vlastní akce:

Vítání jara – akce spontánně organizovaná rodinami na Záhrabské pro vlastní děti, spojená s loutkovým divadélkem a s uctěním Matky Země

Sportovní odpoledne a turnaje v Sedlci – na místním hřišti se scházejí sportovně zaměřené lidi a hrají volejbal nebo nohejbal. Na turnaje bývají přizvána mužstva z okolních obcí.

OBEC SVATÝ JAN POD SKALOU

Svatý Jan pod Skalou č.p. 6, 266 01 Beroun

Tříkrálové nebo velikonoční pochůzky a různé dětské bojové hry v lese – toto se spontánně děje v průběhu celého roku, většinou jde o menší akce sousedského charakteru.

Zdobení vánočního stromku se zpíváním u dubu Na Herinkách – tato iniciativa osadníků ze Záhrabské se objevila nedávno, ale má šanci se stát oblíbenou tradicí. Zdejší vánoční stromček je živý a jistě nám ještě dlouho vydrží.

V. Potenciál podpory komunitně zaměřených aktivit

V jednotlivých částech obce se nabízí tyto prostory k setkávání nebo pořádání akcí:

Sedlec – disponuje celkem 1,3 ha obecních pozemků s hřišti - z velké části už slouží k pořádání různých sortovních a společenských akcí (viz výše)

Svatý Jan - Klášterní zahrada (majitel AP). Poslední roky se otevírá veřejnosti a tvoří příjemné prostředí pro odpočinek nebo pro konání nejrůznějších akcí (svatby, pouť, besedy pod širým nebem nebo ve stanu ...)

- Amfiteátr (majitelé AP a LČR) – kromě akcí pořádaných obcí se tu konají např. privátní oslavy, spontánně zde pobývají trempové ...).

- Budova fary (majitel SJ kolej) – infocentrum a konferenční místnost, předzahrádka, v budoucnu (po nákladné rekonstrukci) se počítá se zázemím pro pobytové kurzy a jiné akce

- Budova kláštera (AP) – sídlo Svatojánské koleje, které lze po dohodě využívat celoročně, škola zde pořádá řadu přednášek a kurzů, dílniček pro děti nebo jiných vzdělávacích akcí, na kterých může participovat obec a její obyvatelé.

- Areál skanzenu Solvayovy lomy nabízí možnost speciálních programů pro rodiny s dětmi, výstavy techniky, čertovské jízdy vláčkem apod...).

- Kaple sv. Maxmiliána na hřbitově – kaple není vysvěcena a konají se zde výstavy, koncerty nebo i svatby.

Záhrabská - Lokalita u dubu - zázemí s altánkem (majetek LČR)

- Okolní lesy a louky

- Některý z nevyužívaných objektů v osadě, možnost pronájmu chaty nebo pozemku.

V okolí registrujeme tuto možnost jednorázové výpomoci nebo systematické spolupráce:

Loděnice – Pěkná tělocvična v ZŠ (v minulosti ji využívali naši volejbalisté přes zimu) a obecní kulturní klub (koncerty, plesy, výstavy...)

- Jedno ze sídel projektu Svět Kostiček – pořádání výstav a workshopů s kostičkami **stavebnic Seva, Cheva a LEGO**.

Vráž - Nově zrekonstruovaný obecní úřad nabízí pěkný podkrovní prostor pro pořádání cvičení nebo jiných aktivit.

Beroun – Hostim – Sál restaurace U Krobiána hostí celoročně řadu koncertů, divadélek, promítání nebo přednášek (cestovatelské, ekologické ...). Stádečko koz a ovcí spolku Třesina a jím obhospodařované prostory představují také možnou atraktivitu pro rodiny s dětmi.

Beroun - Spousta možností, jak zaujmout nebo zabavit děti všech věkových kategorií (kino, muzea, vodní svět, sportovní oddíly, zájmové kroužky, skauti...)

Tetín - Komunitní centrum svaté Ludmily pořádá řadu naučných akcí, promítání, přednášek

Správa CHKO Český kras - Organizují vycházky a osvětové akce pro širokou veřejnost.

OBEC SVATÝ JAN POD SKALOU

Svatý Jan pod Skalou č.p. 6, 266 01 Beroun

VI. Naše cíle

Výše popsaný aktuální stav věcí může být dobrým základem pro rozvíjení systematické práce v oblasti komunitního života. Objevila se zde řada schopných a nápaditých organizátorů, kterým chceme dát šanci a prostor pro zapojení.

a) Cíle krátkodobé

- Mladým rodinám s dětmi je třeba nabídnout platformu pro pravidelné celoroční setkávání s možností doplňkového programu zaměřeného podle věkové úrovně dětí a podle roční doby.
- Mezi místními seniory najít vhodné osoby pro zapojení do společenských akcí (pomoc s organizací, hlídání dětí během akcí pro rodiče apod. nebo prostě jenom „být u toho“).
- Rozvíjení spolupráce s dalšími subjekty – viz seznam výše – na financování a organizaci jednotlivých akcí, zejména zaměřených na rodiny s menšími dětmi. Propagace podobných akcí pořádaných dalšími subjekty v rámci naší obce a celé destinační agentury Berounsko.
- Finanční podpora, ať už formou grantu nebo z rozpočtu obce – nákup vybavení, odměn a cen, objednání programu.
- Získávání vhodných partnerů pro spolupořádání akcí (školy, které do Svatého Jana jezdí na pobytové akce apod.).
- Pokračování symbolické podpory seniorů a větších rodin slevou, resp. odpuštěním poplatku za odpad třetímu a dalším dětem.

b) Cíle střednědobé

- Vytipovat vhodného člověka (lidi) pro dlouhodobější organizační práci s místními rodinami a dětmi.
- Využití komplexních pozemkových úprav pro směny pozemků tak, aby se zvětšily možnosti jejich využití pro místní obyvatele a chataře (hlavně na Záhrabské), a aby bylo možno zkonsolidovat síť místních komunikací a turistických cest spojujících jednotlivé místní části obce.
- Realizace architektonické soutěže na uspořádání veřejných prostranství v centru obce se zaměřením na vytěsnění parkujících vozidel a zlepšení kvality území pro relaxaci a volnočasové aktivity.

c) Cíle dlouhodobé

- Vytvoření Lesoparku se zázeminím pro setkávání v oblasti Záhrabské,
- Vylepšování vybavení amfiteátru ve Svatém Janu (osvětlení, stoly s lavicemi ...)
- Doplnění hřišť v areálu Sedlec (multifunkční kurt s bezprašným povrchem, work-outové sestavy, trampolína, kladka ...)
- Zlepšení stavu sítě turistických cest - lepší spojení mezi místními částmi.
- Vytěsnění parkujících vozidel z centra obce, nalezení alternativních ploch pro parkování.
- Revitalizace centra obce jako prostoru pro lidi, pro hry a relaxaci (využijí turisté i místní).

Tuto koncepci schválilo obecní zastupitelstvo dne 15.3.2022 usnesením č. 5/27.